

Posudek na diplomovou práci Marie Tomanové „Podpůrný materiál pro výuku zaměřenou na NMR spektroskopii na středních školách“

Diplomová práce Marie Tomanové „Podpůrný materiál pro výuku zaměřenou na NMR spektroskopii na středních školách“ je velmi dobře vypracována a v jejím rámci byl vytvořen a evaluován studijní text, který v našem současném školství citelně chybí. K textu mám jen několik drobných připomínek, které nijak nesnižují celkově výbornou kvalitu diplomové práce:

- 1, Když se v úvodu zmiňuje rozlišení methanolu a ethanolu, bylo by dobré zmínit i možnost učit kvantitativně obsah methanolu v pančovaném alkoholu stejně tak jako využití deuteriového NMR v celní správě (původ lihu). Další zajímavostí může být použití NMR v pevné fázi v čokoládovně (obsah cukru/tuku).
- 2, Kapitola 3.1.1. – metodiku řešerše netřeba tak důkladně rozepisovat.
- 3, Možná by stálo za zmínku, že jednoduché stolní prakticky bezúdržbové NMR spektrometry malých rozměrů s permanentními magnety nevyžadujícími kapalné helium jsou už u nás dostupné. Ačkoliv jsou cenově pro naprostou většinu škol nedostupné (např. přístroj Picospin stojí kolem 700 000 Kč), po jejich rozšíření a snížení ceny půjde nepochybně o zajímavé studijní pomůcky.
- 4, Pro seminář chemie je 4 h věnované jen NMR hodně.
- 5, Je uvedeno, že magnetické pole v NMR spektrometru je 100 000 Gaussů – to je závislé na stroji, spíš bych uvedl pro příklad konkrétního stroje.
- 6, Nejdřív bych uvedl princip kontinuálního měření, protože je snadněji pochopitelný, a až pak pulzní, i z historických důvodů. Na kontinuálním měření je snadnější pochopit princip metody, ikdyž se už nevyužívá.
- 7, Podobně bych nejdřív vysvětlil chemický posun, pak spinové štěpení a teprve pak přešel ke spektrům – je matoucí, když u chemických posunů jsou spektra bez spinového štěpení a až v další kapitole se objevují spektra se spinovým štěpením.
- 8, Lze zmínit stabilní isotopické značky a jejich sledování NMR, podobně jako že existují atomáty kde celá molekula se chová jako magnet a pak protony uvnitř cyklu mají záporný chemický posun, protože jsou v silnějším magnetickém poli (porfyrin, ftalocyanin apod.)
- 9, Str. 82: Měření ^{13}C NMR spekter trvá déle oproti ^1H spektrům nejen kvůli nižšímu zastoupení ^{13}C v přírodním uhlíku, ale i kvůli nižší citlivosti ^{13}C oproti ^1H .

Závěrem konstatuji, že diplomová práce Marie Tomanové zcela splňuje všechny požadavky a doporučuji její přijetí. Pokud je požadováno její hodnocení známkou, navrhuji nejlepší hodnocení „výborně“.

V Praze dne 13.9. 2013

Mgr. Martin Hrubý, Ph.D.
Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i.